

Garson boy çıplaklık

"ÇIPLAKLAR"
Iva Prochaizkovai
Çev: Ayça
Sabuncuoğlu
On8 Kitap
Fiyatı: 18 TL

Iva Prochaizkovai'nın "Çıplaklar"ı, Araf'ta bir gencin hayal gücüyle gerçeklik arasındaki sınırları korumasını anlatıyor.

BURCU ARMAN

Hâlâ öyle anılıyor mu bilmiyorum, bir zamanlar garson boy diye bir şey vardı. Hakaret gibi küfür gibi. "Garson boy eteğiniz var mı?" çünkü evladım çocuk reyonundan giyinemeyecek kadar büyüdü ama yetişkin reyonundan giyinemeyecek kadar çocuk. Bunu tüm dünyaya ilan etmenin bir yolu vardı. Sanki ömür billah gitmeyecekmiş gibi yer etmiş sivilceler, ve bir gün güzel bir gülüşün olabilsin diye en güzel olabilecek zamanları eziyetle geçirmene neden olan diş telleri yetmezmiş gibi. Geceleri uyuyamamaklar vardı bacakların ağrısından, çünkü boy uzuyordu (uzamadı). Sanki çirkin ördek yavrusunun insan haliydi garson boy ve bir gün diğer reyona geçeceği hayaliyle yaşardı.

Üzerinde kaç kat var?

Bunlar ergenliğin fiziki dertleriydi; patlamaya hazır yanardağın önemli olan kısmı, o içindeki yakıcı kısımdı. İçten içe yakan geceleri nefes aldırılmayan... Iva Prochazkova'nın "Çıplaklar"ı onlar işte. Akla gelebilecek her şeyi, yalnızlığa mahkum olmayı, her gün eklenen kayıpları, bölünmüşlüğü, göğüs büyüklüğünün kadın ruhu üzerindeki etkisi, aklın alternatifleri, insanın çok sayıda parçacıklardan oluşması... Sylva'nın sorularının yalnızca birkaçı. Ergenliğin en büyük çukurlarından biridir; büyüyünce bu soruların tüm cevaplarını netlikle cevaplayabileceğini düşünmek ve hepimiz en az bir kere bu çukura düşüvermişizdir. Sanırım o cevapların asla bütünüyle bulanamadığını anladığımız âna deniyor büyüme. Ama en güzel tarif Sylva'nın babasından geliyor aslında ergenliği çıplaklık olarak tarif ediyor o. Yaşın ilerledikçe giyinmeye başlarsın daha fazla tabaka edinirsin... Bir yetişkinin üzerinde kaç kat var? En elle tutulur örneğiyle nehirden çıplak yüzmenin keyfinin yanı sıra dik başlılık olmadığını kim söyleyebilir ki? Peki şimdi kaçımız bunu yapabilir?

Anne ile babanın arasında

Nehirlerde bol akıntıyla çıplak yüzmeye bayılan, okuldan sıkılan ve babasıyla haftada üç gün okula gitmek için anlaşma yapan özgür ruh. Yaşadığı ortamı düşününce insanın içi çekilmiyor değil. Öyle bir ortamda ne okula gitmek ne evde dört duvar olmak ister her genç beden! Bir süre Sylva'nın tatlı ergen telaşına kendimizi bırakmışken Prochazkova bizi ters köşeye yatırıyor. Önce arkadaşı Niklas'ın gözünden görüyoruz Sylva'yı o zaman önemli şeyleri üç kere üst üste söyleme alışkanlığı olduğunu da öğreniyoruz örneğin. Sonra onun özgür ve gelişmiş hayal gücünün Niklas'ın gözünde zengin aileden gelmesine bağlandığını fark ediyoruz. Sylva'nın, babası ve annesinin evi arasında mekik dokuduğu hayatı, annesi tarafından arkadaşı Niklas'ın kız arkadaşı Evita'yla tanışmasından sonra değişiyor. Onu, uyuşturucuyla tanıştıran Evita'nın zihninden de Niklas'a bakıyoruz.

Ve diğer tarafta Filip. Sylva'nın öfkeyle fırlattığı kirazları buzlukta bekleten Filip, ona çok yakın arkadaşlarken çekici görüldüğünü söyleyerek her şeyi mahveden Filip. Biraz da onun gözünden bakıyoruz...

Yetişkin olmasına bir adım kalmış Araf'ta genç bir çocuğun hayal gücüyle gerçeklik arasındaki sınırları korumasında bu hikayeler. İyiyle kötünün Araf'ında doğruyla yanlışın Araf'ında. Keşifteler belki ilk defa kendi başlarına. Çırlıçıplaklar. Özellikle kendi zihinlerine döndüklerinde özellikle onların zihinlerine girdiğimizde. İtinayla yanlış yollara sapıyorlar dönüp dönmeyeceklerini anladıkları yer de tam orası işte.

Prochazkova olayları öyle bir zamansızlıkta anlatıyor ki her şey kendi zamanlarındaki kahramanların doğru ya da yanlış seçilmiş yollarında savruluyor. ■